

Moderaternas förslag till Sundbyberg stads budget 2025

med plan för 2026 till 2031

En rättvis budget - för jobben, barnen och tryggheten

En rättvis budget - för jobben, barnen och tryggheten

Det är i Sundbyberg många hittar hem. Sundbyberg är en fantastisk plats att bo och leva i. Här samsas de urbana stadsmiljöerna med sköna grönområden, här hittar man nationalromantisk hundraårig arkitektur bredvid modern bebyggelse. Sundbybergs starka föreningsliv och många långvariga lokala näringsidkare innebär en stark gemenskap.

Sundbyberg kan dock bättre.

Med vår närhet till hela Stockholmsregionen, kollektivtrafik i världsklass och högkvalificerad arbetskraft borde Sundbyberg ligga i topp vad gäller företagsklimat och i botten vad gäller arbetslöshet. Våra skolor borde vara landets bästa och alla våra barn borde få en rättvis och meningsfull uppväxt. Våra gator och torg borde vara fria från kriminella gäng och brottslighet. Att vara trygg - överallt i kommunen - borde vara en självklarhet.

Men så är inte fallet. Sundbyberg behöver en ny politik - för jobben, barnen och tryggheten. En rättvis politik där ansträngning alltid lönar sig. Där alla, i hela Sundbyberg, får chansen.

Sundbybergs hushåll och näringsliv förtjänar en hållbar ekonomisk politik

Sundbyberg stads ekonomi är i djup oordning. En lyxfällan-politik har drivits för länge, där kostnader skjuts på våra framtida generationer. Moderaterna har länge förordat ordning och reda i ekonomin, och i Moderaternas förslag till budget för 2025 budgeterar vi för ett överskott om 2 procent.

Moderaterna är Sundbybergarnas parti, och denna budget ligger helt i linje med det. Genom en skattesänkning på 10 öre underlättar vi för familjer som har det tufft ekonomiskt. Genom att förenkla kommunala regleringar och främja lokala företag underlättar vi för Sundbybergs näringsliv. Genom att prioritera välfärden säkerställer vi att varje skattekrona går dit den gör störst skillnad.

Sundbybergs barn och elever ska ha en fungerande skola och meningsfull uppväxt

Sundbybergs skolor måste bli bättre. Moderaterna kan och vill göra Sundbybergs skolor till Sveriges bästa. Genom en lokal kunskapslinje, där kunskap står i centrum, skapar vi möjligheter för stadens barn att få en rättvis start i livet. Vi vill ge alla stadens barn och elever en rättvis chans att uppnå sina drömmar och nå sina mål. För 2025 budgeterar vi för en historisk satsning på skolan och förskolan. Totalt anslås 15 mnkr specifikt till höjda lärarlöner, främst i högstadiet. 15 mnkr satsas särskilt på att minska stöket och öka studieron i klassrummen. 10 mnkr satsas på att minska barngruppernas storlek i förskolan. För att alla Sundbybergs barn ska kunna få en fungerande skolgång och

meningsfull uppväxt, vill vi prioritera barn och elevers möjlighet att kunna ta del av stadens kultur- och föreningsliv.

Sundbybergarna ska känna sig trygga - i hela staden

Vi ska känna oss trygga i Sundbyberg. Rätten att vara trygg gäller alla, från våra yngsta förskolebarn till våra äldre. Att säkerställa tryggheten handlar om mer än att porta de kriminella gängerna - det handlar om barnens utbildning, brottsförebyggande arbete, skolans kompensatoriska uppdrag och stadens infrastruktur. Alla våra verksamheter måste arbeta utifrån ett tryggare Sundbyberg. Trygghetsperspektivet ska genomsyra hela staden, så att Sundbybergarna kan känna sig trygga i samtliga av stadens ytor, mötesplatser och infrastruktur.

Sundbybergarna ska ha en effektiv miljö- och klimatpolitik och en hållbar infrastruktur

Sundbyberg ska dra sitt strå till stacken för att motverka klimatförändringarna. Det är även viktigt att staden är trevlig att bo i, vilket vi säkerställer med hjälp av att prioritera småskalig bebyggelse, gröna inslag i stadsmiljön samt bättre sanering av våra vatten- och grönområden. Genom effektiva åtgärder säkrar vi att stadens utsläpp närmar sig Parisavtalets mål om global uppvärmning. Genom innovativa lösningar, tillsammans med en hållbar politik, minskar vi stadens utsläpp, skyddar den biologiska mångfalden och rustar Sundbyberg för svårare väderförhållanden. Genom gröna investeringar säkerställer vi bättre isolering av fastigheter för att minska uppvärmningskostnaden, installation av solceller på våra fastigheter eller utbyggd i laddinfrastruktur för elbilar.

Allt för länge har Sundbybergspolitiker försökt tvinga människor till omställning genom förbud och påbud. Vi menar att politikens jobb är att möjliggöra omställning och klimatnytta, inte att tvinga fram den. En klimatpolitik utan folkligt stöd är dömd att misslyckas. Vi står på klimatets, och Sundbybergarnas, sida.

Styrning

Vision 2030 – Sundbyberg växer med dig!

Visionen beskriver vad Sundbyberg står för och är ett sätt att förena invånare, näringsliv, föreningsliv och anställda i staden för att gemensamt forma kommunens framtid. Den är ledstjärnan för Sundbybergs utveckling. Visionen berättar hur Sundbyberg ska vara i framtiden och anger hela stadens långsiktiga riktning.

Hela stadens styrning utgår från visionen, vilket innebär att alla verksamheter i staden har i uppdrag att på sitt sätt bidra till visionen genom sitt arbete.

Kommunfullmäktiges budget

Budgeten är överordnad och styrande för alla verksamheter och är stadens viktigaste styrdokument. Perspektivet är sjuårigt, men med fokus på de första tre åren.

Kommunfullmäktige (KF) beslutar utifrån politisk vilja, omvärldsbevakning och nulägesanalys, stadens hållbarhetsprogram och vision om mål, indikatorer, uppdrag och ekonomiska ramar för stadens nämnder, hel- och delägda bolag, kommunalförbund och stiftelser.

Nämndernas budgetramar och investeringsramar anger den nettobudget som nämnderna har inför nästkommande år.

Bolagens budget upprättas utifrån verksamhetens kända och förväntade förutsättningar, för att genomföra de uppdrag och uppnå de mål och avkastningskrav som ägaren beslutat.

Verkställighet

När kommunfullmäktige har beslutat om budget sker ett arbete inom nämnder och styrelser i helägda bolag med att bryta ned och verkställa de mål och uppdrag som tilldelats nämnden eller bolaget i budget. I samband med nämndens verksamhetsplanering ska även målvärden för nämndens obligatoriska indikatorer fastställas. Enligt stadens styrmodell sker arbetet utifrån det kommunala grunduppdraget och de utvecklingsinriktade övergripande mål som kommunfullmäktige beslutar om. Genom arbetet med intern kontroll säkerställer nämnder och styrelser kvaliteten i det kommunala grunduppdraget.

Organisation

Kommunfullmäktige är högsta beslutande organ som har det yttersta ansvaret för ekonomin och verksamhetens inriktning. Verksamhet bedrivs i nämnder, hel- och delägda bolag, kommunalförbund och stiftelser. Respektive organ ansvarar för att inom den ram som kommunfullmäktige beslutat, driva verksamheten under verksamhetsåret.

Kommunfullmäktige beslutar i alla stora och övergripande frågor som rör Sundbyberg, bland annat om mål och budget.

Kommunfullmäktiges sammansättning av folkvalda politiker bestäms vart fjärde år genom allmänt val. Sundbybergs kommunfullmäktige består efter valet 2022 av 61 ledamöter som representeras av åtta partier. Mandatfördelningen för perioden 2023–2026 är enligt följande: Socialdemokraterna (19 mandat), Moderaterna (14 mandat), Vänsterpartiet (8 mandat), Sverigedemokraterna (6 mandat), Centerpartiet (4 mandat), Liberalerna (4 mandat), Miljöpartiet de gröna (3 mandat) och Kristdemokraterna (3 mandat).

Kommunstyrelsen har liksom övriga nämnder uppdrag enligt reglemente. Enligt kommunallagen har också kommunstyrelsen en särställning och ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning och ska se till att den kommunala verksamheten bedrivs enligt kommunens vision, strategiska mål och vad fullmäktige i övrigt har beslutat. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Innehållsförteckning

Vision 2030 – Sundbyberg växer med dig!.....	3
Kommunstyrelsen.....	7
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	8
Ekonomi och organisation:.....	8
Trygghetspaket:.....	8
Näringslivspaket:.....	9
Miljö och klimat:.....	9
Stadsutveckling:.....	9
Grundskole- och gymnasienämnden.....	10
Målindikatorer:.....	10
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	11
Social- och arbetsmarknadsnämnden.....	13
Målindikatorer:.....	13
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	14
Förskolenämnden.....	15
Målindikatorer:.....	15
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	15
Äldrenämnden.....	17
Målindikatorer:.....	17
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	18
Kultur- och fritidsnämnden.....	19
Målindikatorer:.....	19
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	20
Stadsmiljö- och trafiknämnden.....	21
Målindikatorer:.....	21
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	22
Byggnads- och tillståndsnämnden.....	23
Målindikatorer:.....	23
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	23
Koncernen Sundbybergs Stadshus AB.....	25
Under året ska följande uppdrag prioriteras:.....	25
Ekonomiska förutsättningar.....	26
Konjunkturläge.....	26
Internationell utblick.....	26
Sveriges ekonomi.....	26
Sundbybergs utveckling.....	27
Demografi och befolkningsutveckling.....	28
Befolkningsutveckling i Sverige.....	28

Befolkningsutveckling i Sundbyberg.....	28
Arbetsmarknad.....	31
Finansiell analys.....	33
Ekonomiskt budgetantagande.....	35
Budgeterat resultat Intäkter och kostnader.....	36
Reserveringar.....	37
Investeringar.....	38
Lokalförsörjning.....	40
Skatteintäkter och utjämning.....	41
Finansiellt resultat.....	41
Pensioner.....	42
Bilaga 1 – Verksamheternas grunduppdrag.....	43
Stadens nämnder.....	43
Kommunstyrelsen.....	43
Förskolenämnden.....	43
Grundskole- och gymnasienämnden.....	43
Kultur- och fritidsnämnden.....	43
Social- och arbetsmarknadsnämnden.....	44
Stadsmiljö- och trafiknämnden.....	44
Byggnads- och tillståndsnämnden.....	44
Äldrenämnden.....	45
Överförmyndarnämnden.....	45
Valnämnden.....	45
Stadens bolag.....	45
Sundbybergs stadshus AB.....	45
Lokalfastigheter i Sundbyberg AB.....	46
Sundbyberg Avfall och Vatten AB.....	46
Sundbybergs stadsnätsbolag AB.....	46
Sundbybergs Bredband AB.....	46
Samägda och samverkande bolag och organisationer.....	46
Gemensamma familjerättsnämnden.....	46
Norrenergi AB.....	46
Söderhalls Renhållningsverk AB.....	47
Kommunalförbundet Norrvatten.....	47
Kommunalförbundet Storstockholms brandförvar.....	47

Kommunstyrelsen

I en tid präglad av hög inflation och en förestående lågkonjunktur krävs en ansvarsfull och långsiktig ekonomisk politik. Sundbybergs stads ekonomi befinner sig i ett allvarligt läge, där tidigare hantering präglats av en oansvarig politik som belastar framtida generationer. Under lång tid har engångsintäkter, såsom markförsäljning och utdelningar från stadens bolagskoncern, använts för att täcka återkommande kostnader. Moderaterna har länge verkat för en ekonomi i balans och i vårt budgetförslag för 2024 budgeterar vi för ett överskott på 2 procent.

Sundbybergs ekonomi kräver ett ansvarsfullt förhållningssätt där varje skattekrona används effektivt. Det är av yttersta vikt att stadens finanser genomgår en grundlig översyn med fokus på kostnadskontroll och effektivitet, så att invånarna får största möjliga värde för sina skattepengar. Vårt mål är att skapa en hållbar ekonomisk grund där kommunens återkommande kostnader matchas av stabila intäkter. En sådan strategi möjliggör en balanserad kostnadsutveckling och skapar utrymme för framtida investeringar.

Samtidigt är det nödvändigt att sänka den alltför höga kommunalskatten. I ett ekonomiskt pressat läge ska Sundbybergs invånare aldrig behöva välja mellan att betala för hemtjänst eller elräkningen. Därför föreslår vi en skattesänkning med 10 öre per 100 intjänade kronor, utan att göra avkall på viktiga satsningar.

En central del av vårt budgetförslag är en effektiv och kostnadsmedveten översyn av stadens politiska nämndsorganisation samt den administrativa strukturen. Genom att identifiera effektiviseringsmöjligheter kan onödiga kostnader elimineras. Effektivitet i stadens verksamheter är en fråga om rättvisa – de som arbetar och betalar skatt har rätt att förvänta sig att varje skattekrona används på bästa möjliga sätt.

För att öka tryggheten i Sundbyberg föreslår vi ett omfattande trygghetspaket. Ett trygghetscentrum i Hallonbergen ska inrättas som en samordningspunkt för polis, ordningsvakter, nattvandrare och socialtjänst, och vara lättillgängligt för medborgarna. Vi föreslår också en väktarjour som ska kunna ingripa vid störningar och otrygghet. Samtidigt ska kommunen ansöka om att etablera ett LOV3-område. Stadsbelysningen kommer att utformas med trygghet i fokus, särskilt på dåligt upplysta platser, och trygghetskameror ska placeras ut på strategiska platser för att förbättra brottsbekämpningen.

Sundbyberg ska vara till för både invånare och näringsidkare, och en företagsvänlig politik är avgörande för stadens tillväxt. Genom ett näringslivspaket som främjar konkurrens och tillväxt vill vi skapa en stad som rankas som en av Sveriges bästa kommuner för företagande. Vi vill att Sundbyberg ska vara en plats där näringslivet kan utvecklas och där nya arbetstillfällen skapas.

Miljö- och klimatfrågor utgör också en viktig del av vårt ansvar. Solceller ska installeras på kommunala byggnader för att öka produktionen av förnybar energi, och hållbarhetskrav ska integreras i stadens upphandlingar. Genom digitalisering och klimatsmarta alternativ ska vi minska miljöpåverkan. Ett gediget saneringsarbete ska

också inledas i Bällstaån, med sikte på att möjliggöra bad på en stadsnära plats. Samtidigt ska naturreservaten bevaras och nedskräpningen vid återvinningsstationer motverkas.

För att hantera de effekter klimatförändringarna kan ha på staden krävs en genomtänkt klimatanpassningsplan. Åtgärder som genomförs ska inte bara hantera klimatutmaningarna, utan också underlätta för invånarna att leva sina liv på ett hållbart sätt. Sundbyberg ska vara en modern och levande stad där hållbarhet står i centrum för stadens utveckling.

Sundbyberg har genomgått en stark tillväxt under flera år, vilket har varit positivt för stadens utveckling. Men framöver måste detaljplanearbetet bättre prioritera småskalig, grön och mänsklig bebyggelse. Vi vill se fler gröna stadsradhus och en trevlig stadsbild som bidrar till en mer attraktiv och trivsamt stad för alla invånare.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

Ekonomi och organisation:

- Genomför en kostnadsfokuserad översyn av stadens politiska nämndsorganisation samt tillhörande administration
- Sänk skatten med 10 öre per intjänade 100 kronor
- Utvärdera kommunens bidrag till en robust och stark motståndskraft ur ett totalförsvarsperspektiv

Trygghetspaket:

- Inrätta ett trygghetscentrum i Hallonbergen där bland andra polis, ordningsvakter, nattvandrare, grannsamverkan, socialtjänst, räddningstjänst och avhoppjour kan samordna sitt trygghetsskapande arbete och ha kontakt med medborgare
- Inrätta en väktarjour som är behjälplig vid stök och otrygghet
- Genomför en ansökan om ett så kallat LOV3- område, för att ordningsvakter utöver polisen medverkar till att upprätthålla allmän ordning i våra utsatta områden
- Genomför fler trygghetsdialoger i Hallonbergen och Rissne
- Säkerställ god belysning på gångstråk och på andra dåligt upplysta platser i staden, såsom Rissne, Hallonbergen och runt Lötsjön samt utöka belysning på allmänna brottsutsatta platser
- Möjliggör för uppsättning av fler trygghetskameror
- Bistå med utökat stöd till nattvandrare och grannsamverkan, bland annat med fordonsutlåning

- Utveckla en 24-timmarsgaranti mot klotter, skadegörelse och nedskräpning
- Arbeta för ett återöppnande av polisstationen i Rissne

Näringslivspaket:

- Inför en modell för kommunal utmaningsrätt, där fristående aktörer får möjlighet att matcha befintlig kommunal service till lägre kostnad
- Förenkla för stadens lokala näringsidkare att delta i kommunens upphandlingar
- Starta ett kommunalt kontaktcenter med ansvar för all kommunikation, från tillståndsfrågor till felanmälningar och nyetableringar
- Inför kommunala tjänstegarantier
- Staden ska tillåta uteserveringar året runt
- Möjliggör för så kallad "microcatering"

Miljö och klimat:

- Öka kommunens egenproducerade förnybara el genom solceller på alla kommunala tak där det bedöms lönsamt
- Implementera tydligare hållbarhetskrav i stadens upphandlingsförfarande
- Bevara och utveckla stadens grönområden och parker
- Stärk den biologiska mångfalden i hela Sundbyberg
- Inför en 12-timmarsprincip, där nedskräpning vid stadens återvinningstationer ska åtgärdas inom maximalt 12 timmar
- Upprätta en klimatanpassningsplan för staden

Stadsutveckling:

- Prioritera småskalig bebyggelse
- Prioritera stadsutvecklingen i Hallonbergen för att säkra investeringar i nya bostäder och mer service
- Fasa skyndsamt ut stadens baracker
- Genomför en fastighetsöversyn för att säkra tillgångar som sedan investeras i nya skolor och förskolor

Grundskole- och gymnasienämnden

Målindikatorer:

- Alla Sundbybergs elever ska uppnå behörighet till gymnasiet
- Sundbybergs elevers närvaro ska bli bättre
- Fler elever ska få möjlighet till reguljär kontakt med elevhälsan
- Öka andelen elever som känner sig trygga i skolan

Sundbybergs skolor ska vara de bästa i Sverige. Varje elev, oavsett bakgrund, ska ges förutsättningar att nå kunskapskraven i alla årskurser. Skolan är inte bara en plats för lärande, utan även en viktig mötesplats där barn och ungdomar utvecklas och bygger relationer. Skolan utgör samhällets ryggrad och är ett kraftfullt verktyg för att främja tillväxt, säkra våra ungas framtid och långsiktigt finansiera vår välfärd. Vi vet att en gymnasieexamen är det starkaste skyddet mot ett liv i utanförskap.

Tyvärr rankas Sundbybergs kommunala skolor näst sämst i Stockholms län när det gäller gymnasiebehörighet, medan stadens fristående skolor ligger i topp. Detta visar att det finns ett betydande kunskaps- och jämlikhetsproblem mellan olika skolhuvudmän i Sundbyberg, vilket måste åtgärdas. Samtidigt rapporterar lärare om hotfulla situationer och stök i och kring skolan, och den psykiska ohälsan bland unga ökar. Detta är helt oacceptabelt.

En första prioritet är att få bort de temporära barackerna från våra skolor. Om miljön utanför klassrummet inte är ordnad, påverkas även studieron inomhus. Lokalfrågan måste lösas, och vi ska säkerställa att inga baracklösningar används i Sundbyberg. Duvboskolan ska renoveras, och högstadedelen ska permanentas i närområdet, dock inte på bekostnad av befintliga skolgårdar.

Skolans främsta uppdrag är att förmedla kunskap. Därför måste vi renodla skolans uppdrag och fokusera på vetenskapligt bevisade metoder som stärker inläringen och elevernas resultat. Genom att implementera en faktabaserad kunskapsstrategi, med fokus på kärnämnen, kan vi höja kvaliteten på undervisningen och göra Sundbybergs skolor till de bästa i landet.

En framgångsrik skola börjar med engagerade och kompetenta lärare. Vi vill säkerställa att skolorna kan anställa och behålla behöriga och erfarna lärare, därför tillför vi extra resurser till undervisningen på högstadiet. Mer lärarledd undervisning är särskilt viktigt för de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Samtidigt behöver vi minska lärarnas administrativa börda så att de kan fokusera på sitt pedagogiska uppdrag.

För att ingen elev ska halka efter ska vi införa en "Alla ska med"-reform. Den innebär att elever som inte når kunskapsmålen i kärnämnen får delta i en obligatorisk lovskola. Alla barn lär sig på olika sätt, och det kräver flexibla utbildningsformer. Vi vill fortsätta stödja profilklasser som erbjuder specialisering inom både studieförberedande och yrkesinriktade områden, vilket ökar ungdomarnas möjligheter att hitta en karriärväg som

passar dem. Samarbeten med lokala företag inom till exempel fordonsindustrin kommer att stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv.

En bra skolgång handlar dock inte bara om undervisningens kvalitet. Skolan måste också främja elevernas välmående. Den ökande psykiska ohälsan bland unga måste tas på största allvar. Elevhälsan ska ha låga trösklar, hög tillgänglighet och ingen ska känna sig stigmatiserad för att söka hjälp. Vi vill införa årliga besök hos elevhälsan för alla elever, för att säkerställa att hjälp alltid finns nära till hands.

Ett viktigt steg för att motverka psykisk ohälsa är att förbättra arbetsron i skolan. Vi kommer fortsätta utveckla arbetet mot diskriminering och kränkningar och stärka ordningsregler, rastvakter och samverkan med vårdnadshavare. Ingen elev ska behöva byta skola på grund av otrygghet – vid omplacering ska det aldrig vara den utsatta eleven som tvingas byta.

För att motverka utanförskap är det avgörande att elever når godkända resultat i alla ämnen. Staden ska ta fram en handlingsplan med förebyggande insatser för att tidigt identifiera antisocialt beteende som kan leda unga in i kriminalitet. Genom att införa skolsociala team på våra skolor förbättras samarbetet mellan skola och socialtjänst, och vi kommer tidigt kunna ge stöd till elever med hög frånvaro eller andra problem. Samarbetet mellan socialtjänst och skola kring problematisk frånvaro ska förstärkas för att hjälpa elever i riskzonen.

När vi bygger nya skolor eller renoverar befintliga lokaler ska vi alltid ha både ekonomisk och ekologisk hållbarhet i åtanke. Det gäller även i den dagliga verksamheten, där vi ska prioritera klimatsmarta och närproducerade inköp, fasa ut engångsartiklar och ta hänsyn till biologisk mångfald vid byggprojekt.

Sundbybergs skola ska vara en plats där varje elev får chansen att lyckas, både akademiskt och i livet. Tillsammans kan vi skapa trygga, framgångsrika och välmående skolmiljöer för alla våra barn.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

- Inrätta en kunskapsstrategi med fokus på en skola med kunskapsförmedling i centrum
- Utvärdera kommunens arbetssätt gällande arbetet med att tidigt identifiera särskilda behov
- Höj undervisningsdelen i skolpengen för högstadiet, för att säkerställa att skolor kan anställa och behålla välbetalda, behöriga och erfarna lärare
- Renovera Duvboskolans befintliga lokaler
- Inför lärarassistenter i syfte att minska lärares administrativa börda
- Inför årliga besök hos elevhälsan för alla elever
- Utred införandet av en gräns på antal dagars väntetid innan en elev får kontakt med elevhälsan

- Öka samverkan mellan socialsekreterare och lärare för att i förebyggande syfte stötta elever och familjer
- Inför en handlingsplan för att öka skolnärvaron hos hemmasittare och för att förebygga antisocialt beteende
- Inrätta en bred parlamentarisk skolkommision med syfte att skapa långsiktighet i lokalförsörjningen för skolor och förskolor

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Målindikatorer:

- Fler invånare i egen försörjning
- Utöka samarbetet med lokala näringslivet
- Utöka samarbetet med skolan
- Öka kunskapen om hedersrelaterad våld och problematik
- Påskynda socialtjänstens handläggningstider

Sundbyberg borde ha lägst arbetslöshet i Sverige. Här finns alla möjligheter till framgång med ett starkt näringsliv, Sveriges bästa tillgång till kommunikationer och direkt närhet till hela stockholmsregionen. Generation efter generation fastnar dock idag i utanförskap och passivitet och alla Sundbybergs barn har idag inte en trygg och meningsfull uppväxt.

Det är dags för en ny jobbpolitik där fler jobb växer fram för alla de Sundbybergare som idag inte får chansen att ta sig in på arbetsmarknaden. Arbetslinjens återinförande är nödvändigt för Sundbybergs ekonomi, och stadens invånare förtjänar en riktig arbetsmarknadspolitik. Den nedåtgående trenden måste brytas. Arbete ska alltid löna sig framför att gå på bidrag. Alla som kan ska ha ett jobb att gå till, genom ett tydligt fokus på individens möjligheter minskar vi utanförskap i Sundbyberg. Vi måste ge fler chansen.

Alla arbetslösa i Sundbyberg ska erbjudas en skräddarsydd plan från dag ett som ger förutsättningar att gå från bidrag till arbete. Kravställningen ska vara tydlig. Aktivt jobbsökande och deltagande i insatser som kortar vägen till jobb är en förutsättning för att få bidrag.

Välfärdsbrott ska fortsatt stävjas genom ett aktivt arbete för att säkerställa att stöd går till de som har rätt till det, inte till de som utnyttjar systemet. Ett fortsatt arbete mot felaktiga utbetalningar säkerställer att gemensamma medel hamnar hos de som är i behov av det.

Arbetet med att erbjuda SFI till föräldralediga och införandet av Rinkebymodellen ska fortsätta. Integration tar tid och de statsbidrag för ändamålet som staden får en del av ska hanteras långsiktigt och ansvarsfullt inom nämnden. Sundbyberg ska samarbeta med föreningslivet och näringslivet för att snabbt introducera svenska språket och korta vägen till arbete.

Stadens arbete mot våld i nära relationer ska gå framåt, alla anställda ska få uppdaterad information och utbildning inom våld i nära relationer, såväl som hedersrelaterat våld och förtryck. Staden ska arbeta större och framför allt bredare i det

förebyggande och motverkande arbetet för att förbättra åtgärderna efter att våldet har inträffat så att den våldsutsatta snabbare får kraft och självförtroende för att kunna leva ett stolt liv på egna ben.

Valfriheten ska öka i stadens utförarverksamheter, genom LOV och auktorisation, med utgångspunkt i kvalitet och effektivitet. Deltagarna i daglig verksamhet ska ges större möjligheter till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden.

Stadens förebyggande insatser mot kriminalitet och utanförskap ska utvecklas och fördjupas. Ett gemensamt forum ska finnas där skola, socialtjänst och andra avdelningar i större utsträckning kan arbeta aktivt med unga som uttryckt en önskan om att lämna kriminella strukturer, exempelvis genom samordning och information kring polisens avhopparjour.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

- Återinför möjligheten för individer att välja privata utförare av vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser
- Utveckla modellen med motprestation för bidrag för att inkludera fler, med självförsörjning som uttalat mål
- Utveckla samarbetet med stadens näringsidkare i syfte att öka antalet praktikplatser.
- Säkerställ att fusk och felaktiga bidragsutbetalningar följs upp och polisanmäls
- Revidera handlingsplanen för stadens arbete mot våld i nära relationer och mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Inför principen att ekonomiskt bistånd i första hand ska betalas ut till kvinnan i hushållet
- Inför hembesök, som utgår från Rinkebymodellen, i samband med biståndsutbetalning
- Möjliggör för digitala ansökningar med automatiserad handläggning

Förskolenämnden

Målindikatorer:

- Minska barngruppernas storlek
- Höj förskolepersonalens kompetens om hedersrelaterad problematik
- Bli en mer attraktiv arbetsgivare för stadens förskolepersonal utifrån lön, trygghet och arbetsmiljö

Förskolan är ofta den första kommunala verksamhet som familjer kommer i kontakt med. Därför är det viktigt att alla barn känner sig trygga och sedda från första dagen.

Oavsett bakgrund, förutsättningar och erfarenheter ska förskolan vara en plats där barn och unga möts på lika villkor. För att jämna ut skillnader och förutsättningar ska vi ge alla en chans att lyckas i framtiden. En bra skolgång börjar med en bra och trygg förskola.

Barns tidiga språkutveckling ska ha högsta prioritet i förskolan. För att inga barn ska lämna förskolan utan att prata flytande svenska, måste höga krav ställas på förskolepersonalens språkkunskaper i svenska. De barn som har en svagare språkutveckling, behöver erbjudas ytterligare insatser, exempelvis i form av kommunal språkförskola.

För att inget barn ska falla mellan stolarna och förskolepersonalen ska kunna upptäcka om barn far illa, ska all förskolepersonal utbildas inom hedersrelaterat våld och förtryck.

Föräldrar ska kunna lita på att alla förskolor i Sundbyberg håller hög kvalitet. När föräldrar lämnar förskolebarn på morgonen ska det alltid kännas tryggt vad gäller fysisk miljö, arbetsmiljö och pedagoger. Föräldrars rätt att välja förskola ska värnas. Genom att tillåta fler förskolor i privat regi, bidrar vi till högre kvalitet, större valmöjligheter och en bättre pedagogisk mångfald.

Barn med särskilda behov ska prioriteras, och barnkonventionen ska beaktas i all verksamhet i staden.

I syfte att förbättra kvalitén och göra förskolan till en mer attraktiv arbetsplats, behöver barngrupperna i förskolan bli mindre. Mindre barngrupper kommer bidra till minskad stress, större trygghet och bättre arbetsmiljö för vår förskolepersonal. En minskning av barngruppernas storlek bör vara en del av en långsiktig plan, som även ska se över förskollärares karriärmöjligheter och hur arbetsmiljön i förskolan ska förbättras.

Arbetet med att fasa ut baracker ska intensifieras under året.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

- Genomför en särskild satsning på kommunala språkförskolor
- Upprätta en långsiktig plan för att minska barngruppernas storlekar
- Utbilda samtlig förskolepersonal gällande hedersrelaterat våld och förtryck

Äldrenämnden

Målindikatorer:

- All personal inom äldreomsorgen ska prata svenska
- Fler av stadens mötesplatser, fysiska och digitala, ska vara tillgänglighetsanpassade
- Minska personalomsättningen

Stadens äldreomsorg ska genomsyras av hög kvalitet, individanpassning och trygghet. Äldres möjlighet till valfriheten inom äldreomsorgen är avgörande och måste utökas.

Sundbybergs äldreomsorg måste bli mer kostnadseffektiv, samtidigt som nöjdheten bland våra äldre måste öka. Staden ska leverera effektiv omsorg av hög kvalitet, till rätt kostnad.

I Sundbybergs äldreomsorg ska man vårdas och åldras i trygghet och med värdighet. Äldreomsorgen ska utmärkas av högt självbestämmande, integritet och respekt för individen där omsorgen anpassas efter och av den äldre själv.

Genom att konkurrensutsätta stadens kommunala äldreboenden bidrar vi med högre kvalitet och en större mångfald, vilket kommer bidra till en ökad nöjdhet bland våra äldre. Därför ska bland annat Hallonhöjdens särskilda boende drivas i privat regi.

Svårbedömda demografiska prognoser och beslutsfattande som inte prioriterar rätt har lett till att stadens äldreboenden har många tomställda platser. Det måste motverkas genom en övergripande plan som ser över antal platser, boenden och långsiktiga prognoser.

För att minska på övertalighet i personalstyrkan, ska effektiv schemaläggning bedrivas. Personalen i äldreomsorgen utför mycket viktiga uppgifter. För att minska på personalomsättningen vill vi därför utreda införandet av en kontinuitetsbonus till personal som stannar kvar i verksamheten efter pensionen. Detta kan bidra till att avhjälpa den kommande personalbristen inom äldreomsorgen.

Individens inflytande ska alltid vara stort i stadens äldreomsorg. Vi välkomnar en mångfald av utövare, inte bara för att öka den viktiga valfriheten, utan även för att möta det växande behovet. Det krävs att staden ställer höga krav oavsett vem som levererar omsorgen. Oavsett driftsform ska det alltid garanteras god kvalitet och kostnadseffektivitet.

Våra äldre ska åldras med värdighet och självbestämmande. Detta ska vi bejaka genom att förenkla för just självbestämmandet. Med tillgång till internet och teknologi möjliggörs nya kontaktvägar med anhöriga och andra forum. Dessutom motverkar det problem med ofrivillig ensamhet.

Stadens äldre ska även ha bättre tillgång till stadens träffpunkter där ökad gemenskap, aktiviteter och viktiga personliga möten ska vara ledorden.

Nämnden ska upprätta ett samarbete med civilsamhället och näringslivet för att skapa nya mötesplatser. Anhörigstödet bör också utvecklas, för att anhöriga ska ha god kontakt med och lättillgänglig information om insatser inom äldreomsorgen.

Ett led i självbestämmandet är även äldres möjligheter till guldkant i vardagen. Det kan handla om att vara med och bestämma veckans matsedel, vad dagens planer är eller genom att tillåta vin till maten och snaps vid passande högtider.

Digitaliseringen bidrar med stora möjligheter att effektivisera stadens äldreomsorg. Till exempel kan staden genom integritetsfrämjande värmekameror möjliggöra att tillsynen under natten blir säkrare och effektivare.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

- Säkerställ att omsorgspersonalen kan förstå, tala, läsa och skriva svenska
- Inför en digital kvalitetsredovisning mellan utförare inom äldreomsorgen
- Utöka samarbetet med civilsamhälle och näringsliv för att skapa fler mötesplatser för äldre
- Utveckla möjligheten till distansmöten med anhöriga i äldreomsorgen samt möjligheten för äldre att delta i Träffpunkternas aktiviteter på distans
- Inför en kontinuitetsbonus inom hemtjänsten
- Effektivisera verksamheten genom att utnyttja digitala hjälpmedel, exempelvis inom natt-tillsyn
- Upprätta en handlingsplan för att aktivt motverka välfärdsbrott inom äldreomsorgen
- Utveckla arbetet med att skapa utvecklings- och karriärmöjligheter för omsorgspersonal
- Utveckla en guldkant i vardagen-strategi inom äldreomsorgen

Kultur- och fritidsnämnden

Målindikatorer:

- Andelen unga som har en fritidsaktivitet ska öka
- Förbättra kommunens demokratiska principer och jämställdhetsarbete i relation till stadens föreningar
- Antalet aktiva föreningar ska öka

Stadens kultur- och fritidsverksamhet ska vara effektiv, hålla hög kvalitet och vara till för alla. Genom att främja levande föreningar, stärka vår kultur- och musikskola samt erbjuda ett omfattande utbud av idrott, blir Sundbyberg en central knutpunkt för kultur och fritid. För att alla Sundbybergs barn ska kunna få en fungerande skolgång och meningsfull uppväxt, vill vi prioritera barn och elevers möjlighet att kunna ta del av stadens kultur- och föreningsliv. Att utöver skolan ha en fritidsaktivitet förbättrar barns möjlighet till ett socialt sammanhang och en mer meningsfull fritid.

Sundbybergs kulturverksamhet är dock för kostsam. Av något skäl är stadens kostnad för kulturverksamhet markant högre än i grannkommunen Solna. Effektiviseringar och prioriteringar måste genomföras, för att säkerställa att varje skattekrona går dit den behövs mest.

All kommunal kultur- och fritidsverksamhet som riktar sig till barn ska vara avgiftsfri.

En musik- och kulturskolepeng ska införas för att fler barn ska kunna få ta del av stadens musik- och kulturverksamheter. Pengen kommer bidra till ett ökat utbud och ökad tillgänglighet för musik- och kulturupplevelser. Även en fritidspeng ska införas, som möjliggör för föreningar att anordna fritidsverksamhet med nischad inriktning efter skoltid, till exempel kan möjligheten för dans-, fotboll- eller hockey-fritids finnas.

Genom ett renodlat bidragssystem gör vi det tydligare för stadens föreningar vilka bidrag som finns att söka och vad de ska gå till. Vi vill se färre men bredare bidragsformer.

Alla bidrag i Sundbyberg ska vara politiskt obundna och fördelas rättvist i förhållande till antal kvinnliga respektive manliga utövare. Föreningar som får bidrag av kommunen ska redovisa sitt arbete med jämställdhet, antidiskriminering och demokrati.

Föreningar som bedriver kultur- och fritidsverksamhet ska ges möjlighet att söka ekonomisk ersättning för och utbildning i nattvandring. Detta skapar incitament för redan verksamma föreningar att verka som goda exempel som skapar trygghet i Sundbyberg.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

- Inför en musik- och kulturskolepeng för stadens barn och ungdomar
- Vidmakthåll och utveckla dagens demokratikrav för att få hyra stadens lokaler och för att få föreningsbidrag
- Utveckla stadens nattvandningsinsatser genom att ge ekonomiskt stöd och utbildning till föreningar som nattvandrar i Sundbyberg
- Utvärdera stadens lokalbestånd utifrån att det ska motsvara föreningarnas efterfrågan
- Avskaffa bidrag till studieförbund
- Utveckla en tydligare och enklare bidragsansökningsprocess för föreningar
- Avskaffa ateljéstödet

Stadsmiljö- och trafiknämnden

Målindikatorer:

- Fler lokala näringslivsaktörer ska etablera sig i staden
- Invånarnas upplevda trygghet ska öka
- Öka stadens klimatkompensering

Sundbyberg är Sveriges mest tätbefolkade kommun. Det ställer höga krav på att bevara och utveckla våra grönområden och varsamt hantera våra stadsmiljöer. Staden behöver vara kreativ och arbeta med innovativa lösningar för att öka de gröna inslagen i kommunen.

Sundbybergs miljö- och klimatarbete har länge bedrivits på ett sätt som sätter våra invånare i kläm. Genom bestraffningar och förbud försöker man få människor att ändra sina vanor. En miljö- och klimatpolitik som skapar den typen av motsättningar är inte hållbar i längden. Här behövs en förändring.

Istället för straff och krångel ska staden erbjuda möjligheter och rättvisa. Det ska vara enkelt att göra rätt. Alla Sundbybergare ska få vara med på resan mot ett mer hållbart samhälle.

Antalet laddstolpar behöver öka. Elbilen behövs, särskilt efter att det socialdemokratiska regionstyret fördyrat och dragit ner på kollektivtrafiken i länet.

Stadsmiljön är viktig ur flera aspekter. Dåligt planerade och oupplysta platser bidrar till otrygghet medan väl belysta gröna platser uppmanar till liv och rörelse och möten mellan människor.

För att bevara den biologiska mångfalden i staden kommer ekologisk kompensation att införas. Naturvärden som försvinner på en plats, exempelvis vid byggnation, ska ersättas till mer än 100 procent på en annan plats. På det sättet kan vi säkerställa att det totala naturvärdet i kommunen inte minskar över tid.

För att göra stadsmiljön mer levande och trivsamt ska fler träd planteras i kommunens gatumiljö. Detta initiativ kommer inte bara att försköna stadsbilden utan även bidra till att förbättra luftkvaliteten, minska buller och skapa en trevligare och mer hälsosam miljö för invånarna. På temat trevligare stad, ska näringsidkare tillåtas ha sina uteserveringar öppna året runt, inte bara på sommarhalvåret.

Stadens egenproducerade förnybara el ska öka. På alla kommunala tak där solceller bedöms lönsamt ska sådana anläggas. Klimatsmarta lösningar med lågt koldioxidavtryck ska implementeras och en på sikt helt utsläppsfri fordonsflotta inom kommunens verksamheter ska införas.

För att främja hållbara transportalternativ och minska trycket på stadens gatuparkering kommer en differentierad boendeparkeringstaxa införas mellan stadsdelarna. Taxan ska baseras på tillgänglighet till kollektivtrafik, där låg tillgång till kollektivtrafik medför lägre

boendeparkeringskostnad och hög tillgång till kollektivtrafik medför högre boendeparkeringskostnad. Detta är en konkret åtgärd för att uppmuntra invånare att använda kollektivtrafik och andra miljövänliga transportalternativ genom ett rättvist och förutsägbart system.

En hållbar situation på stadens gator måste tillses. Enköpingsvägen ska åter bli tvåfilig, genom borttagandet av otydliga svängfiler och bussfiler som i dagsläget trafikeras av endast en ytterst liten andel bussar bidrar vi till ökad trafiksäkerhet och mindre köbildning. Sedan 1970 åker 150 000 färre bilar till och från Stockholms innerstad. Det har inte uppnåtts genom plakatpolitik och förbud, utan genom möjliggörandet av kostnadseffektiva och hållbara alternativ. Staden måste möjliggöra för invånare att välja den klimatsmarta vägen, inte tvinga dem att förändra sig genom försämringar.

Parkerade bilar ska i största möjliga mån bort från stadsrummet, samtidigt som stadens parkeringssystem ska vara rättvist. Boende i hus som färdigställdes efter den 1 augusti 2019 får idag inte tillgång till boendeparkering. Det är orättvist. Därför ska denna regel tas bort.

Stadens parkeringshus borde få användas rättvist, under dygnets alla timmar. Det hade bidragit till fler parkeringsplatser för boende och för mer utnyttjade parkeringar.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

- Ta fram en ny mobilitetsplan med högre p-tal och rätt till boendeparkering
- Öka takten i etableringen av laddstolpar
- Inför differentierad boendeparkeringstaxa mellan stadsdelar där tillgänglighet till kollektivtrafik bestämmer priset
- Inför flexibla servicedagar
- Öka andelen belysta platser och gångstråk
- Tillåt näringsidkare att ha ska uteserveringarna öppna året runt
- Avskaffa reglerna som gör att personer som bor i nybyggda hus inte får boendeparkering
- Återställ Enköpingsvägen och gör den säkrare. Vägsträckan ska vara tvåfilig och utan onödiga svängfiler
- Inför en policy om fullständig ekologisk kompensation

Byggnads- och tillståndsnämnden

Målindikatorer:

- Förbättra kommunens service till näringslivet

Sundbyberg har under en längre tid upplevt en betydande tillväxt och snabb stadsutveckling. Expansionen är en positiv indikator på stadens attraktivitet. Staden har dessutom alla förutsättningar för att bli ännu attraktivare för företagare. Med ett starkt näringsliv, Sveriges bästa tillgång till kommunikationer och direkt närhet till Europas hetaste startup-stad borde vi ligga i topp i de årliga rankingarna som görs. Så är inte fallet i dag, tvärtom våra närliggande kommuner så rasar Sundbyberg i rankingarna och framförallt i de delar som staden kan påverka. Bland annat kommunpolitikernas attityd till företagande.

Det är viktigt att staden arbetar för att underlätta etablering, verksamhet och långvarigt boende för alla invånare. Det kan uppnås genom att säkerställa att information och regler om tillstånd, ansökningar och prövningar är korrekt formulerade och lättillgängliga.

För att uppfylla dessa krav är det även nödvändigt att stadens myndighetsutövning är effektiv, professionell och rättssäker. Detta kommer att minska behovet av att ompröva ärenden i efterhand och säkerställa att kommunikationen gentemot näringsidkare och andra med ansökningsärenden är tydlig och effektiv. Om kommunen misslyckas att leverera rätt service, ska den som betalat en ansökningsavgift kompenseras fullt ut.

Staden måste även ta sitt ansvar för att göra Sundbyberg bättre att leva och verka i för unga. Det behövs en mer öppen inställning från kommunens sida. För att stadens restauranger ska styras av efterfrågan och inte av kommunala tjänstemän, ska grundregeln vara att krögare och restauranger har helt fria öppettider.

Genom att göra det enklare att få tillstånd att sälja alkohol och tobaksvaror, men samtidigt vara hård och direkt dra in tillstånd om regler och lagar bryts, minskar vi den administrativa bördan i enkla processer. För att förenkla företagandet, vill vi i alla lägen undvika att näringsidkare hamnar i utdragna tillståndprocesser.

Bygglovsprocessen har digitaliserats, vilket skapar förutsättningar för en snabbare och effektivare process. Staden behöver ge god service och ha en hög tillgänglighet för att besvara frågor från sökande.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

- Utvärdera kommunens tillståndshanteringsprocess
- Prioritera hög tillgänglighet för allmänheten i bygglovs- och tillståndshanteringen
- Inför en ja-princip där näringsidkare direkt får tillstånd att sälja alkohol och tobak, men vid eventuellt brott mot tillsynsregler direkt blir av med tillståndet

- Tillåt krögare och restauranger fria serveringstider
- Frågorna som sorterar under Byggnads- och tillståndsnämnden ska fördelas till adekvata organ inom staden för att effektivisera organisationen

Koncernen Sundbybergs Stadshus AB

Genom god kostnadskontroll och långsiktig planering säkerställer vi bolagskoncernens framtida finansiering. Stadens invånare är bolagens ägare, och det är deras intresse som bolagen ska tjäna. Därför ska stadens hel- och delägda bolag vara lönsamma och vara till för att möta stadens behov av service på ett hållbart och kostnadseffektivt sätt.

Genom organisatoriska och redovisningskreativa sätt har styrande politiker använts sig av bolagen som en kommunal kassako. Detta ska över tid upphöra.

Servicen mot medborgare ska öka, avgiftshöjningar ska ske förutsägbart över en flerårsperiod och taxe- och hyresnivåer ska förändras på så sätt att de inte bidrar till orimliga kostnadsökningar från ett år till ett annat.

Vi vill att människor ska få mer att säga till om i sin egen vardag. Med en större variation bland stadens boendeformer blir det enklare för invånarna att hitta ett hem som passar just dem. Vi tror på blandade boendeformer i alla stadsdelar. Därför ska ombildning erbjudas brett, framför allt där hyresrätten dominerar. Här är Sundbybergs kommunala bostadsbolag Fastighets AB Förvaltaren ett naturligt verktyg.

Förvaltaren ska förbättra servicen till sina hyresgäster. Bolagets kommunikation ska vara tydlig och relevant. Byggnaderna ska systematiskt energieffektiviseras. I samband med renoveringar ska hyresgäster fortsatt ges större möjlighet att ta ställning till olika nivåer av renovering, för att på så sätt lättare kunna påverka sin framtida hyreskostnad.

Förvaltaren har ett särskilt ansvar att tillhandahålla stadens verksamheter de lägenheter som krävs för sociala ändamål. Bolaget ska även ta ett aktivt ansvar för tryggheten i sina bostadsområden.

Under året ska följande uppdrag prioriteras:

- Förvaltaren ska genom uppdaterade ägardirektiv möjliggöra ombildning
- Förvaltaren ska lägga större fokus på en mångfald av boendeformer i alla stadsdelar
- Förvaltarens hyresgäster ska vara nöjdast i Stockholmsområdet
- Koncernens byggnader ska systematiskt energieffektiviseras bland annat med stöd av stadens digitala infrastruktur
- SAVAB ska tillsammans med staden tillse en långsiktigt hållbar vatten- och avloppsplan för att säkra stadens framtida behov
- Koncernens bolag ska noggrant överväga höjning av taxor och avgifter med hänsyn till invånarna, givet den rådande samhällsekonomiska utvecklingen

Ekonomiska förutsättningar

Konjunkturläge

Internationell utblick¹

Inflationstakten är på väg åt rätt håll, både globalt och i Sverige. Fler och fler centralbanker har sällat sig till de som sänker styrräntor under året. Återhämtningen i Europa väntas gå trögt och tillväxten bedöms lyfta senare än i Sverige. Amerikansk ekonomi har dock stått sig stark men osäkerhet om USA:s finanspolitik efter presidentvalet skapar även det risker. Global prisstatistik i både producent- och konsumentled indikerar i nuläget inte tecken på en generell andra våg av förhöjd inflation. Vissa orostecken har visserligen dykt upp under sommaren, exempelvis stigande fraktpriser samt befarade energiprisuppgångar givet risken för eskalerande konflikter, bland annat i Mellanöstern. Prognosen utgår från en fortsatt global trend mot lägre styrräntor i år och nästa år. Kor i bank- och försäkringssektorn fördyrar skulder för alla, inklusive offentlig sektor.

Sveriges ekonomi

Hög räntekänslighet i den svenska ekonomin samt antagandet om en snabb svensk räntenedgång pekar mot en konjunkturuppgång som ligger tidigt i förhållande till stora delar av omvärlden. Precis som i nedgångs-fasen är det inhemsk efterfrågan, framförallt hushållens konsumtion, snarare än exporten som blir den huvudsakliga drivkraften. En stabilisering på bostadsmarknaden blir på många sätt central för den svenska konjunkturen, dels genom en gradvis återhämtning för bostadsbyggandet kommande år men också indirekt för hushållens ekonomi. Ökad omsättning av bostäder stärker även matchningen på arbetsmarknaden via arbetskraftens geografiska rörlighet. Mycket talar dock för att en återgång till det bostadsbyggande som rådde före inflations- och räntechocken inte kommer att ske.

Det kommer att ta tid att återställa de senaste årens kraftiga urholkning av reallönerna, liksom anpassa sig till ett varaktigt högre ränteläge. Dämpningen av inflationen innebär inte heller en ökad köpkraft, prisnivåer för majoriteten av varor och tjänster ligger nu och framöver klart högre än tidigare. Återhämtningen för hushållens konsumtion kommer därför att bli utdragen även beaktat ett uppdämt konsumtionsbehov efter att många hushåll de senaste åren har skjutit på bostadsinvesteringar och inköp av bland annat bilar och kapitalvaror.

Arbetslösheten är för närvarande förhöjd och blir 8,2 procent för helåren 2024 och 2025. Samtidigt är även sysselsättningsgraden hög. Nulägets förhöjda arbetslöshet väntas bestå en tid och andelen arbetslösa minskar tydligt först under 2026. Under 2027 antas en trendmässig BNP-tillväxt och SKR:s bedömning är att arbetslösheten når drygt 7,5 procent. Som genomsnitt under perioden 2024–2027 beräknas skatteunderlaget öka med 4,1 procent per år, något lägre än den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2014–2023 (4,2 procent).

¹ Källa: Allmän omvärldsbevakning samt SKR:s cirkulär och Ekonomirapport

Tabell Nyckeltal för den svenska ekonomi, prognos

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
BNP, kalenderkorrigerad	0,1	0,7	2,7	2,6	2,0
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	1,4	0,0	1,4	1,5	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,2	8,2	7,9	7,7
Befolkning, 15–74 år	0,5	0,1	0,3	0,4	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	5,3	4,0	4,9	5,1	4,6
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	3,8	3,2	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	4,0	3,5	3,3	3,3
Inflation, KPIF	6,0	1,9	1,7	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,9	0,6	1,7	2,1
Inflation, KPI, juni	9,3	2,6	0,5	1,8	2,1
Prisbasbeloppet, tusental kronor	52,5	57,3	58,8	59,1	60,1
Styrränta, värde vid årets slut, procent	4,00	3,00	2,25	2,25	2,30

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Sundbybergs utveckling

Staden har under flera år tidigare haft hög tillväxttakt. Staden bedömer dock att det allmänna prisläget och konjunkturen kommer leda till ett minskat byggande kommande år, vilket minskar behov av både infrastrukturinvesteringar och investeringar i förskolor och skolor. När antalet nyproducerade bostäder sjunker innebär det en lägre befolkningstillväxt. Tillväxttakten väntas mattas av och varierar mellan åren men ligger på i snitt 1,1 % under kommande år. Detta förutsätter utbyggnad av kommunal infrastruktur och service i samma takt.

Stadens ekonomiska utmaningar är fortsatt stora i budget för perioden 2025–2031. Svensk ekonomi är i lågkonjunktur 2024 och stadens kostnader är höga i relation till de resurser som finns. Det finns behov av att prioritera och hushålla med resurser utifrån kommunkoncernens ekonomiska förutsättningar och en osäker omvärld med osäkra prognoser som följd. Omställningsarbete med nya förändrade arbetssätt och effektiviseringar är därför nödvändigt för att möta både invånarnas behov och de ekonomiska resurser staden har.

Mot bakgrund av koncernens omfattande investeringsbehov och det utmanande ekonomiska läget krävs tydliga prioriteringar, både av investeringar och driftskostnader. För att åstadkomma detta krävs att staden utvecklar och stärker långsiktig styrning, ledning och en ökad samsyn inom kommunkoncernen.

Därtill behöver nämnder och bolag fortsätta arbetet med resultatförstärkande åtgärder, bland annat genom innovation, digitalisering samt implementering av nya arbetssätt och teknik. Detta är nödvändigt om verksamheterna ska klara av förändrade förutsättningar i form av högre volymer och kvalitetskrav men även för att anpassa verksamheten till förändrade ekonomiska förutsättningar samt

beslutade budgetramar.

Demografi och befolkningsutveckling

Det är en demografisk utmaning för Sverige att vi lever längre och blir allt äldre samtidigt som behovet av fortsatta investeringar är stort. Sundbyberg stads befolkningsstruktur avviker från riket i genomsnitt.

Befolkningsutveckling i Sverige²

Fram till år 2030 beräknas Sveriges folkmängd öka med drygt 200 000 till 10,7 miljoner, enligt SCB:s senaste framskrivning. Detta är väsentligt lägre än tidigare framskrivningar. Beräkningarna bygger på att utvecklingen fortsätter, ingen hänsyn tas till planerat bostadsbyggande, företagsetableringar eller andra framtida mål och förutsättningar.

Första halvåret 2024 var antalet nyfödda barn det lägsta på över 20 år. År 2030 är de barnen 6 år och har börjat skolan. Det ger ett lägre antal förskole- och skolbarn än idag i varje årskull varefter de åldras. Antalet födda barn per kvinna har minskat stadigt de senaste åren och det förväntas fortsätta minska framöver. Det medför att det blir färre barn i skolåldrarna 6–15 år i framtiden. De låga födslosten kommer medföra att det kommer år då fler personer avlider än föds.

Antalet och andelen äldre i befolkningen ökar till följd av att allt fler lever till högre åldrar och befintlig åldersstruktur. Andelen äldre än 85 år prognostiseras öka i Sverige från drygt 2,7 procent år 2023 till 3,7 procent 2030. År 2030 har dock pensionsåldern höjts från 65 år till 67 år vilket medför att många förväntas förvärvsarbete längre.

Nettoinvandringen, det vill säga antalet invandrare minus antalet utvandrare, väntas på sikt variera omkring 30 000 personer per år. Det är lägre jämfört med nivåerna som setts under senare år och ungefär som genomsnittet under perioden 1970–2023.

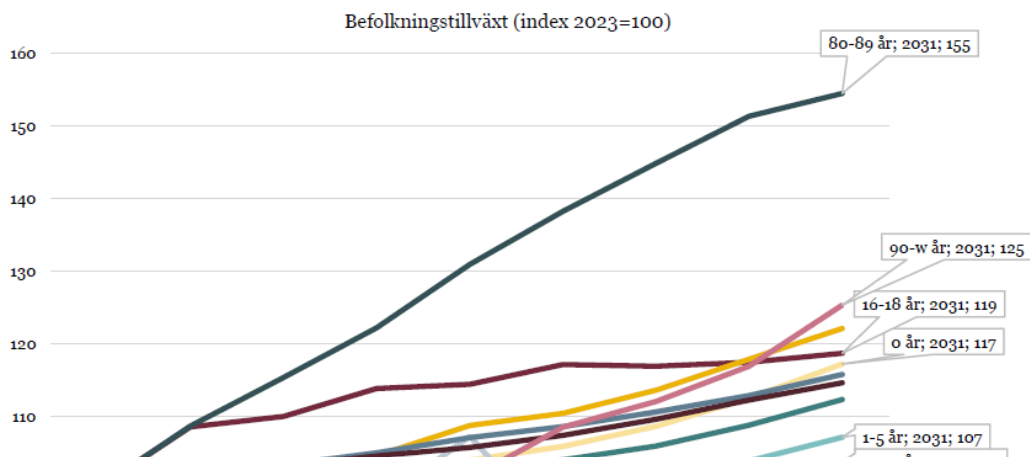
Befolkningsutveckling i Sundbyberg

Sundbyberg stad växer fortfarande med fler nya invånare. Under 2024 syns tecken på att flyttkedjorna kommit i gång och utflyttningen förefaller återgå. Framförallt förefaller barnfamiljer i större utsträckning flytta från staden. Befolkningsstrukturen (ålder på invånarna) i de nybyggda bostadsområdena liknar alltmer stadens övriga befolkning, det vill säga många invånare i åldrarna 25–40 år. Det innebär att tillväxten i de lägre åldrarna inte är så kraftig som tidigare. När befolkningens struktur förändras är det viktigt att prioritera vilken investering som ska genomföras och till vilken ambitionsnivå för att matcha invånarnas och kommunens behov på bästa sätt.

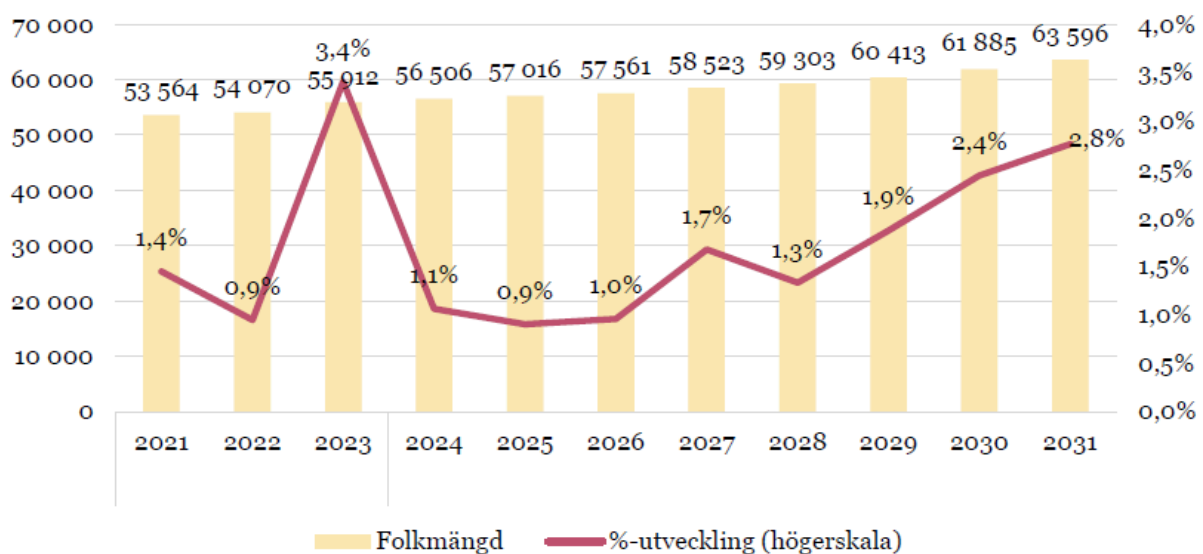
² SCB befolkningsframskrivning: Sveriges framtida befolkning 2024–2070 (SCB), <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningsframskrivningar/befolkningsframskrivningar/pong/publikationer/sveriges-framtida-befolkning-2024-2070/>

Den senaste befolkningsprognosen bygger på faktisk befolkning per halvåret 2024 och antaganden om en svagare bostadsmarknad framåt, framförallt 2024-2026. Vid planperiodens slut prognostiseras 63 596 invånare bo i staden. Ökningstakten varierar under planperioden. Den stora födelsegruppen kring 2008–2012 gör att invånarna i gymnasieålder ökar. Även om antalet äldre ökar så prognostiseras andelen 65 år och äldre vara mycket lägre än motsvarade för befolkningen i riket. Diagrammet nedan beskriver faktiskt utfall per sista december 2023 och senaste befolkningsprognosen. Vid halvårsskiftet, per 2024-06-30, bodde 56 074 invånare i Sundbyberg stad.

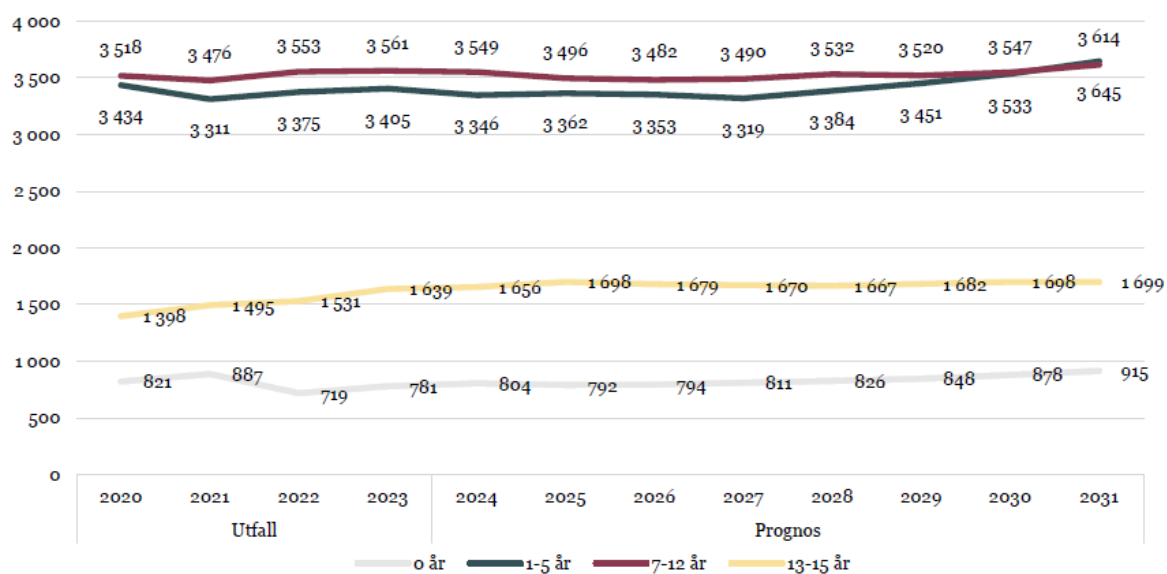
Diagrammet nedan visar befolkningstillväxten i olika åldersgrupper i senaste befolkningsprognosen indexerat med 2023 som basår. Största ökningen sker i gruppen 80-89 år med 55 % ökning från 2023 års nivå. Överlag är det färre barn prognosticerat jämfört med tidigare års prognoser till följd av det låga barnafödandet och flyttbenägenheten hos barnfamiljer.

Befolkningsprognos Sundbybergs stad

Befolkningsprognos Sundbybergs stad yngre åldrar

Arbetsmarknad

Utvecklingen av andelen förvärvsarbetande är viktig för finansieringen av stadens verksamheter och välfärden. Fler arbetade timmar i ekonomin skapar resurser till staden. En stark lokal arbetsmarknad minskar kommunens kostnader för stödinsatser och skapar möjligheter för den enskilda invånaren till delaktighet i samhället och egen försörjning.

Arbetsförmedlingens prognos är att arbetsmarknaden fortsätter att försvagas i år för att gradvis återhämta sig under 2025. Arbetslöshetssiffrorna för augusti var den högsta sedan februari 2022 och för Sundbybergs del den högsta sedan augusti 2021. Antalet nya lediga jobb i länet är även det på lägsta nivån sedan januari 2021 (bortsett från juli 2024).

Diagram: Inskrivna arbetslösa, antal ³

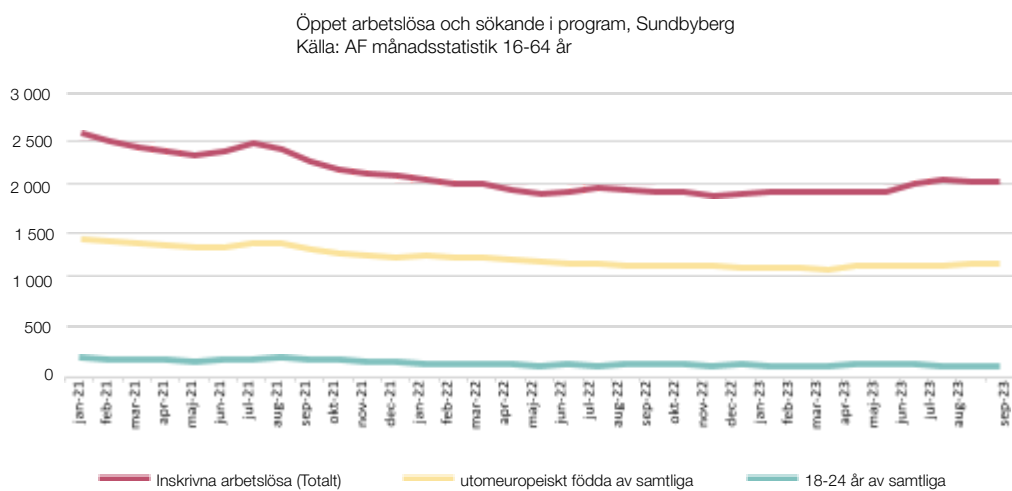
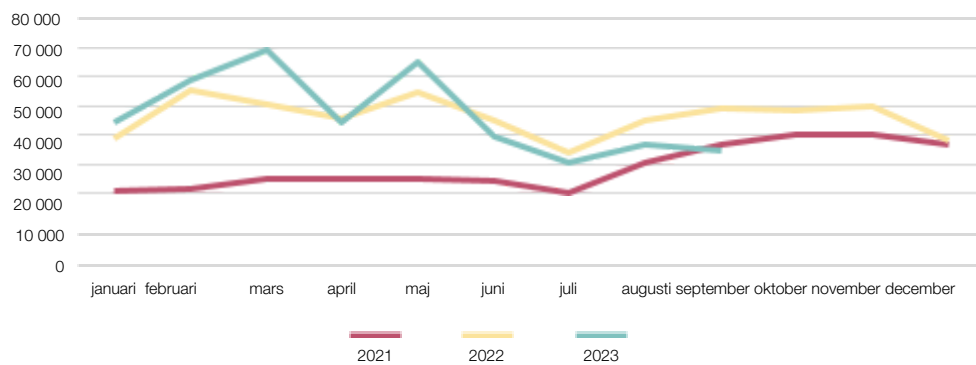

Diagram: Nya lediga jobb Stockholms län, antal ⁴

Nya lediga jobb Stockholms län (Totalt)

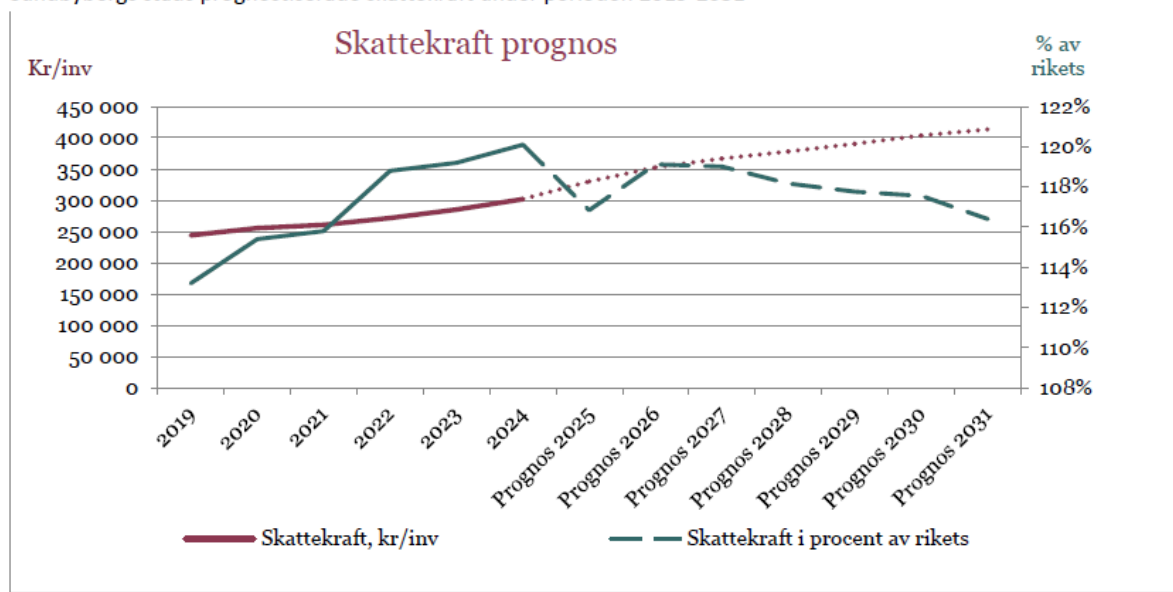
³ https://statistik.arbetsformedlingen.se/extensions/Manadsstatistik_sid1/Manadsstatistik_sid1.html

⁴ https://statistik.arbetsformedlingen.se/extensions/Manadsstatistik_sid1/Manadsstatistik_sid1.htm

Finansiell analys

Sundbybergs stads finansiering kommer till största del från skatteintäkter från stadens invånare och baseras på stadens men också på rikets skatteunderlag och på det kommunala utjämningsystemet. Skatteunderlagstillväxten bestäms av hur lönesumman utvecklas, det vill säga av löneökningar och antalet arbetade timmar. Stadens skattekraft i andel av rikets brukar också benämnas medelskatte kraft. Alla kommuner är garanterade 115 procent av rikets medelskatte kraft. Om stadens skatte kraft är lägre än den garanterade nivån i riket så erhåller kommunen en del av de medel som staten lägger in i det kommunala utjämningsystemet. Är stadens skatte kraft högre än den garanterade nivån betalar staden en avgift i det kommunala utjämningsystemet. För 2025 prognostiseras Sundbyberg stads skatte kraft till 116,8 procent av rikets.

Sundbybergs stads prognostiserade skattekraft under perioden 2019-2031

Ekonomiskt budgetantagande

Staden följer vanligen Sveriges kommuner och regioners (SKR) förslag på antagande vid budgetering. För budget 2025 har SKR:s antaganden använts. För 2025 avviker kommunens antagande om PO-påslag från SKR:s rekommendationer. Följande antaganden är gjorda i beräkningarna för budget 2025 med plan för 2026–2031, för 2029–2031 antas 2028 års nivå.

Föreslagen skattesats är 19,15 procent för 2025. KPIF som är KPI med fast ränta är ett mått på underliggande inflation och syftar till att ta bort effekten av förändrade räntesatser från KPI.

Antagande för budget 2025 och planåren fram till 2027.

Antaganden	Antaganden (%)				
	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Internränta, SKR	1,25	1,25	2,50	2,50	2,50
KPIF*, prognos	2,00	2,30	1,80	1,90	2,00
KPI, Prognos enl. SKR		3,40	1,20	1,70	2,00
Löneökningar, timlön enl SKR och Sundbyberg stad**	3,80**	3,80	3,35	3,30	3,30
PO-påslag	39,17		40,42	40,42	40,42
Beräknad skattesats	19,25		19,15	19,15	19,15

* KPIF är KPI med fast ränta
** Källa Sundbyberg stads budget 2024 och SKR

Budgeterat resultat Intäkter och kostnader

Med resultat avses balansen mellan löpande kostnader och intäkter.

Nämnderna är ansvariga för att hålla en budget i balans och att budgeterade intäkter kommer staden tillhanda. I de fall resultatkrav har fastställts i kommunfullmäktiges budget ansvarar nämnden för att dessa uppnås. I regeringens budgetproposition hänvisas i vissa fall till riktade statsbidrag för olika ändamål som kommunerna tillförts i anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Dessa medel ingår i respektive nämnds kommunbidrag.

I kommunallagen ställs krav på att kommunerna ska klara det årliga balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna varje år måste överstiga kostnaderna. Med intäkter menas samtliga intäkter exklusive reavinster. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år. Fullmäktige får enligt kommunallagen besluta om att reglering av ett negativt balanskrav inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

Utifrån angivna antaganden avseende befolkningsutveckling, skatteintäkter samt nämndernas mål och uppdrag beräknas följande resultatbudget.

Tabell resultatbudget 2024-2037

(mnkr)	Budget 2024	Prognos 2024, T2	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Verksamhetens intäkter*	491,1	592,2	505,8	505,8	505,8	505,8	505,8	505,8	505,8
	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-4
Verksamhetens kostnader	339,3	464,1	377,5	487,8	594,4	724,7	824,7	955,2	085,4
Avskrivningar	-187,6	-230,	-295,	-301,					
		1	7	1	-308,4	-319,2	-317,1	-315,0	-346,4
Verksamhetens nettokostnader	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3
	035,8	102,0	167,4	283,1	397,0	538,1	636,0	764,4	926,0
	3	3	3	3	4	4	4	4	4
Skatteintäkter	393,2	402,4	565,6	844,4	033,2	221,6	410,7	638,5	856,8
Generella statsbidrag och utjämning	-275,3		-334,	-434,					
		-214,1	9	9	-483,0	-492,2	-545,6	-573,3	-551,1
Finansiella intäkter	38,9	27,2	63,0	16,7	18,3	20,2	22,3	24,4	24,4
<i>-varav utdelning</i>	<i>30,3</i>	<i>9,0</i>	<i>53,0</i>	<i>4,0</i>	<i>4,0</i>	<i>4,0</i>	<i>4,0</i>	<i>4,0</i>	<i>4,0</i>
Finansiella kostnader	-120,8	-89,5	-61,6	-62,9	-126,0	-86,7	-99,8	-103,1	-102,4
Resultat efter finansiella poster	0,2								
		24,0	64,7	80,2	45,5	124,8	151,6	222,2	301,7
<i>varav jämförelsestörande poster</i>									
Reavinster anl, tillgångar mm			0	0	0	0	0	0	0
Exploatering			0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster	0,2	24,0	64,7	80,2	45,5	124,8	151,6	222,2	301,7

I verksamhetens intäkter och kostnader beräknas nämndens externa intäkter och kostnader inklusive mellanhavanden mellan nämnderna, dock inte eventuella intäkter och kostnader inom nämnden.

Volymförändringar kopplade till befolkningsprognos är omhändertagna i budgetberäkningarna liksom av nämnderna behovsbedömda volymer. Nämndernas ramar har dock minskats avseende överskott som uppstått tidigare år till följd av lägre volymer än vad som varit budgeterat samt ökats med underskott till följd av högre volymer på motsvarande sätt. Budgeten visar ett budgeterat överskott för 2025 på 64,7 mnkr vilket är mer än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Nämndernas ramar utgår från föregående års budget samt ovan nämnda antaganden. Kommunbidraget är beräknat till 3 040,0 mnkr för 2025.

Reserveringar

Utifrån resursfördelningsmodellen är hälften av volymtilldelningen, baserad på förändringar i befolkningsprognosen, fördelad till berörda nämnders ramar. Den andra hälften reserveras och ingår i budgeten för finansförvaltningen.

Fördelning av volymreserven sker efter volymavstämning i samband med tertialrapportering för augusti. Resursfördelningsmodellen har under de senaste åren utvecklats för att förenkla beräkningen av volymrelaterade komponenter. För volymer som inte har direkt koppling till förändringar i antalet invånare görs bedömningar för dess utveckling under planperioden.

Tabell budgeterade ramar (kommunbidrag) för nämnder 2025–2027:

mnkr				
Nämndernas ramar	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelsen	273,2	291,2	299,8	308,8
Grundskole- och gymnasienämnden	865,1	938,9	975,1	1 014,5
Förskolenämnden	422,4	449,2	468,7	487,1
Kultur- och fritidsnämnden	160	155,4	160,3	165,4
Äldrenämnden	395,1	414,1	438,2	464,1
Social- och arbetsmarknadsnämnden	661,6	648,1	672,2	699,8
Stadsmiljö och tekniska nämnden	92,3	119,3	122,1	125
Byggnads- och tillståndsnämnden	16,9	16,4	16,9	17,4
Valnämnden	1,5	0,5	3,1	0,7
Överförmyndarnämnden	4,5	4,4	4,6	4,7
Kommunfullmäktiges revisorer	2,1	2,9	3	3,1
Summa	2 894,7	3 040,4	3 164,0	3 290,6

Investeringar

Nämnderna tilldelas en investeringsram där nämnden enligt principer för investeringar i viss mån själva kan prioritera och planera. En hållbar investeringsnivå uppnås genom självfinansiering av investeringar. Stadens utrymme för självfinansiering av investeringar kan schablonmässigt sägas utgöras av summan av årets resultat och årets avskrivningar.

Utrymme för självfinansiering	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat, mnkr	64,7	80,2	45,5
Årets avskrivningar, mnkr	233,7	239,1	246,4
Utrymme för självfinansiering	298,4	319,3	291,9

Under planperioden planeras investeringar på totalt 3 630,5 mnkr. För 2025 beräknas investeringarna till 446,9 mnkr. Utöver behov av likvida medel att betala för investeringen tillkommer eventuell ränta på lånade pengar, kommande avskrivningar och kostnad för drift och underhåll.

Reinvesteringar	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Reinvesteringar, mnkr	101,1	108,9	105,9

Lokalförsörjning

Stadens verksamhetslokaler behöver utvecklas och anpassas allt eftersom målgruppernas behov förändras. Staden står inför en period av omfattande investeringar och behov av att hyra in verksamhetslokaler. Förutom behovet som uppkommer genom den ökade befolkningen står staden inför flera ersättnings-investeringar när tillfälliga bygglov inte går att förlänga.

Utgångspunkten är nämndernas bedömda lokalbehov 2025-2037 vilken baseras på bostadsbyggnads-prognos och befolkningsprognos.

Tabell investeringsplan 2025–2031

Investeringsplan									
2025-2031									
(mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	2025- 2031
Kommunstyrelsen	131,2	210,2	381,7	393,2	418,9	385,1	406,9	230,9	2 426,9
Grundskole- och gymnasienämnd	4,0	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	24,5
Förskolenämnd	3,0	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	24,5
Kultur- och fritidsnämnd	10,0	24,5	16,8	12,0	15,0	8,8	16,8	7,8	101,7
Äldrenämnd	9,5	1,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	10,0
Social- och arbetsmarknadsnämnd	1,0	2,6	1,0	2,6	3,0	1,0	2,6	1,0	13,8
Stadsmiljö- och trafiknämnd	230,1	201,6	178,0	127,5	127,5	131,5	132,5	130,5	1 029,1
Byggnads- och tillståndsnämnd	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Revision	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	390,6	446,9	586,0	543,8	572,9	534,9	567,3	378,7	3 630,5

Skatteintäkter och utjämning

Skatteunderlaget innehåller inga eftersläpningsbidrag 2025 (för 2024 26,1 mnkr). Med nuvarande ökningstakt i befolkningsprognosen återkommer inte förrän 2028 men detta kan förändras om förslaget till nytt utjämningsystem införs. Skatteintäkterna beräknas uppgå till 3 230,8 mnkr år 2025. Beräkningarna bygger på en skattesats på 19,15 procent.

LSS-utjämningen ökar och stadens avgift till LSS-utjämningen beräknas till 166 mnkr för 2025 jämfört med 156,3 mnkr för 2024 enligt senaste prognosen. Utjämningen fastställs slutligen i februari 2025.

Tabell Skatteintäkter och utjämning antagen nivå i Sundbybergs stads budget 2025-2031

Skatteintäkter och utjämning, SKUP 2024-10-04	Budget 2024	Prog. 2024 (okt-24)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Skatteintäkter inkl. slutavräkning	3 393,2	3 410,9	3 565,6	3 844,4	4 033,2	4 221,6	4 410,7	4 638,5	4 856,8
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	-77,1	-49,8	-49,5	-117,5	-120,1	-100,0	-91,2	-89,0	-51,9
Kostnadsutjämning	-275,7	-258,4	-330,1	-341,4	-354,1	-360,4	-399,7	-404,8	-393,3
Regleringsbidrag/-avgift	169,3	170,3	147,1	127,7	96,5	75,9	55,2	33,3	10,9
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-153,4	-156,3	-166,0	-167,3	-168,8	-171,4	-173,4	-176,4	-180,3
Fastighetsavgift	61,6	61,5	63,5	63,5	63,5	63,5	63,5	63,5	63,5
Extra statsbidrag									
Summa skatteintäkter, utjämning och fastighetsavgift	3 117,9	3 178,1	3 230,8	3 409,5	3 550,2	3 729,4	3 865,1	4 065,3	4 305,7

Finansiellt resultat

Stadens finansiella intäkter minus finansiella kostnaderna utgör stadens finansiella resultat, så kallat finansnetto.

Inom finansiella intäkter återfinns ränteintäkter, utdelningar samt övriga finansiella poster vilka till exempel kan vara ersättning för utställd borgen. Aktieutdelning från stadens hel- och delägda bolag beräknas till 53 mnkr.

Finansiella kostnader utgörs av räntekostnader för utnyttjad kredit eller upptagande av lån, där tillkommer även ränta på pensionsavsättning och finansiell del av den överenskommelse som staden gjort med Trafikverket om medfinansiering av Mälarbanan, genom nedgrävning i centrala Sundbyberg, och Tvärbanan.

Pensioner

Stadens budgeterade kostnader för pensioner beräknas för år 2025 uppgå till 157,3 230,2 mnkr, vilket är en betydande minskning från 2024. Hela kommunsektorn hade höga pensionskostnader 2023 och 2024. Orsakerna till att pensionskostnaderna varit höga är dels den höga inflationen, dels att kommunsektorn har ett nytt pensionsavtal från 2023. Från 2025 beräknas pensionerna sjunka till en ny normalnivå.

På stadens pensionskostnader betalas särskild löneskatt med 24,26 procent, vilket ingår i nedanstående tabell.

Tabell pensionskostnader

Pensionskostnader inklusive särskild löneskatt			
	(Mnkr)		
	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Pensionsutbetalning	53,7	54,8	56,0
Pensionsavgifter	99,9	101,4	107,2
Förändring Pensionsskuld	3,7	-12,0	-8,5
Summa Pensionskostnad	157,3	144,2	154,7

Bilaga 1 – Verksamheternas grunduppdrag

Nämndernas grunduppdrag följer för var tid gällande reglemente. Om reglementet ändras under innevarande budgetår, så justeras ansvaret i enlighet med det.

Stadens nämnder

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar för styrning, ledning och uppföljning av stadens verksamheter och strategiska frågor och att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Kommunstyrelsen ansvar också för uppsiktsplikten och att leverera stöd och service till stadens övriga nämnder. Kommunstyrelsens verksamhet innefattar bland annat översikts- och detaljplanering, exploateringsfrågor, näringsliv, kommunikation, krisberedskap och civilt försvar, arbetsgivarfrågor, ekonomi, miljösamordning samt utveckling av folkhälsan och den lokala demokratin. Kommunstyrelsen är anställande myndighet för all personal inom den samlade förvaltningsorganisationen.

Förskolenämnden

Förskolenämnden ansvarar för förskoleverksamheten i form av förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola för barn i åldrarna upp till fem år. Nämnden ger också tillstånd och bidrag till enskild förskoleverksamhet och utövar tillsyn av den.

Grundskole- och gymnasienämnden

Grundskole- och gymnasienämnden ansvarar för grundskola, anpassad grundskola, förskoleklass och skolbarnomsorg. Därutöver ansvarar nämnden för kommunens uppgifter inom gymnasieverksamheten i form av gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Nämnden ger också tillstånd till och utövar tillsyn av enskild skolbarnomsorg och lämnar bidrag till deras verksamhet och till grundskolor i extern regi.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden ansvarar för stadens kultur-och fritidsverksamhet. Ansvaret innefattar bland annat kulturskola, fritidsgårdsverksamhet, koloniverksamhet och biblioteksverksamhet. Nämnden ansvarar även för drift och skötsel av kommunala kultur-och fritidsanläggningar samt stöd till föreningar och organisationer. Nämnden ansvarar även för stadens ungdomsmottagning och fältverksamhet.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för åtgärder enligt socialtjänstlagen (SoL) för barn, ungdomar och deras familjer samt för enskilda vuxna som är i behov av stödinsatser på grund av sociala, psykiska, och/eller beroendeproblem eller som har någon form av funktionsnedsättning och därför behöver stöd enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) eller SoL. I ansvaret ingår även hemtjänst, färdtjänst och riksfärdtjänst för personer under 66 år. Nämnden ansvarar också för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) för unga under 20 år, kommunal vuxenutbildning vilket innefattar utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, utbildning på grundläggande och gymnasial nivå för personer med utvecklingsstörning (komuvx som anpassad utbildning) samt utbildning i svenska för invandrare (sfi) och yrkesutbildning. Vidare ansvarar nämnden för kommunens flyktingmottagande, budget- och skuldrådgivning samt kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet. Nämnden har även ett ansvar för den kommunala hälso- och sjukvården inom särskilda boendeformer enligt LSS samt daglig verksamhet enligt LSS.

Stadsmiljö- och trafiknämnden

Stadsmiljö- och trafiknämnden ansvarar för kommunövergripande frågor som rör stadens fysiska miljö och kommunövergripande frågor rörande service. Däri ligger bland annat ansvar för renhållning och förvaltning av kommunala naturvårdsområden och naturreservat. I nämndens ansvar ingår även att planera, utveckla och hålla rent i kommunens parker och grönområden. Nämnden ansvarar även för den kommunala väghållningen. Ett annat av nämndens ansvarsområden är att tillhandahålla lokaler och anläggningar som behövs för stadens verksamheter. Nämnden ansvarar vidare för trafikplanering, parkeringsövervakning, framställning av kartor samt ajourhållning av Sundbybergs stads lägenhetsregister. Därtill har stadsmiljö- och trafiknämnden under 2023 fått flera tillkommande ansvarsområden, bland annat markkupplåtelser.

Byggnads- och tillståndsnämnden

Byggnads- och tillståndsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens tillsyns- och myndighetsuppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och miljöområdet. Nämnden ansvarar vidare för tillståndsgivning, tillsyn och kontroll inom alkohol- och tobaksområdet och av receptfria läkemedel samt registrering och tillståndsprövning av lokala lotterier. Nämnden ansvarar också för handläggning av parkeringstillstånd för rörelsehindrade samt för prövning av bostadsanpassningsbidrag och återställande av bostäder.

Äldrenämnden

Äldrenämnden ansvarar för äldreomsorg enligt socialtjänstlagen samt kommunal hälso- och sjukvård (ej hemsjukvård i ordinärt boende) för personer 66 år och äldre. Äldreomsorgen innefattar flera olika insatser såsom särskilt boende, hemtjänst, trygghetslarm, dagverksamhet samt korttidsboende. Hit hör även färdtjänst och riksfärdtjänst.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter i överförmyndarfrågor, besluta om förordnande av förvaltare och gode män samt för att utöva till syn över deras verksamhet.

Valnämnden

Valnämnden i Sundbyberg är den lokala valmyndigheten. Nämnden genomför de allmänna valen och EU-valet på lokal nivå i Sundbyberg. Nämnden ser bland annat till att det finns vallokaler och röstmottagare samt svarar för förtidsröstningen. Vid sidan om den lokala valmyndigheten finns en regional kontrollinsats på länsstyrelserna och en central valmyndighet i Sverige.

Stadens bolag

Sundbybergs stadshus AB

Sundbybergs stadshus AB är moderbolag i Sundbybergs stads helägda bolagskoncern. Bolaget ska äga och förvalta aktier i bolag som indirekt ägs av Sundbybergs stad. Moderbolaget har den sammanhållande och samordnande funktionen för dotterbolagen i koncernen. Bolaget svarar för bolagskoncernens övergripande utveckling och strategiska planering samt ansvarar för styrning, kontroll och uppföljning av dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges uppdrag.

Fastighets AB Förvaltaren (publ)

Fastighets AB Förvaltaren (publ) är Sundbybergs egen hyresvärd. Bolaget började sin verksamhet år 1947 och ska bidra till att skapa ett varierat bostadsutbud, ett attraktivt boende och en sund bostadsmarknad som ger nuvarande och nya sundbybergare valfrihet i val av bostad i staden. Bolaget ska erbjuda hyresgästerna möjlighet till inflytande i sitt boende och ska ta ett socialt bostadsansvar.

Lokalfastigheter i Sundbyberg AB

Lokalfastigheter i Sundbyberg AB förvaltar stadens fastigheter och inhyrda lokaler inom Sundbybergs stad. Bolagets syfte är att främja lokal- och arbetsplatsförsörjningen i Sundbybergs stad.

Sundbyberg Avfall och Vatten AB

I bolaget Sundbyberg Avfall och Vatten AB samlas den kommunala verksamheten för avfall, vatten och avlopp. Bolaget har helhetsansvaret för all hantering och drift av vatten, avlopp och avfall.

Sundbybergs stadsnätbolag AB

Sundbybergs stadsnätbolag AB äger, utvecklar och förvaltar en robust fiberoptisk nätinfrastuktur (kanalisation och fiberkablar) och hyr ut fiberkapacitet, så kallad "svartfiber", till Sundbybergsmarknadens aktörer. Bolagets fiberoptiska nät byggs och designas för att bära dagens och morgondagens digitala transmissionstjänster.

Sundbybergs Bredband AB

Sundbybergs Bredband AB äger, utvecklar och förvaltar en aktiv teknikinfrastrukturplattform avsedd för transmission av digitala tjänster. Bolaget hyr ut transmissionskapacitet med trafikförmedlingsmöjligheter till Sundbybergsmarknadens aktörer. Bolaget tillhandahåller också en marknadsaktörsstyrd e-marknadsplats för digitala tjänster. Bolaget ska vara drivande, i samverkan med marknadens aktörer, i arbetet med att leverera digitala tjänster och service för att skapa värde, nytta och tillgänglighet till gagn för dem som bor, verkar och vistas i staden.

Samägda och samverkande bolag och organisationer

Gemensamma familjerättsnämnden

Sundbybergs stad har tillsammans med Solna stad och Ekerö kommun en gemensam familjerättsnämnd. Familjerätten ger information om och arbetar med samarbetsamtal, avtal, utredningar gällande faderskap, vårdnad, boende, umgänge, adoption och namnändring. Familjerätten ger också råd och stöd till föräldrar om barnens situation i samband med separationer.

Norrenergi AB

Fjärrvärmebolaget Norrenergi AB ägs till en tredjedel av Sundbybergs stad

och till två tredjedelar av Solna stad. Bolaget erbjuder miljömässigt hållbar fjärrvärme och fjärrkyla med tillhörande energitjänster till fastighetsägare i Solna, Sundbyberg, Danderyd och Bromma.

Söderhalls Renhållningsverk AB

Avfallsbolaget Söderhalls Renhållningsverk AB (SÖRAB) ägs av Sundbybergs stad tillsammans med Solna och Stockholm stad, samt Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna kommuner. Bolagets uppdrag är att på ett miljöriktigt och rationellt sätt ta hand om det hushållsavfall som uppkommer i samtliga ägarkommuner, förutom Stockholm.

Kommunalförbundet Norrvatten

Norrvatten är ett kommunalförbund med 14 medlemskommuner norr om Stockholm, däribland Sundbybergs stad. Förbundet producerar och distribuerar högkvalitativt dricksvatten till medlems-kommunerna.

Kommunalförbundet Storstockholms brandförsvär

Storstockholms brandförsvär är ett kommunalförbund med tio medlemskommuner, däribland Sundbybergs stad. Förbundet bedriver räddningstjänst vid brand eller nödläge och förebyggande arbete för att minska bränder och olyckor i samhället samt utför tillsyn.